

ಎಡಾ ಲವ್ಲೆಸ್

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಲೋಕದ ಮಿನುಗುತಾರೆ

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ರೂಪಿಸಿದ ಹಿರಿಮೆ ಎಡಾ ಲವ್ಲೆಸ್ ಅವರದು. ಸುಮಾರು ಎರಡು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿದ ಎಡಾ, ಜಗತ್ತು ಕಂಡ ಅದ್ಭುತ ಗಣಿತವೃತ್ತಿಭೆ. ಕಳೆದ ಡಿ. 10ಕ್ಕೆ ಆಕೆ ಜನಿಸಿ 208 ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಎರಡು ಶತಮಾನಗಳ ನಂತರವೂ ಆಕೆಯನ್ನು ವಿಶ್ವ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

■ ಸರೋಜಾ ಪ್ರಕಾಶ

ಆದಿಮಾನವ ಬೆರಳು, ಕಡ್ಡಿ-ಕೋಲು, ಮೂಳೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ ಮರದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಂತಿಗಳಿಗೆ ಪೋಣಿಸಿಟ್ಟ ಮಣಿಗಳ ಅಡ್ಡಡ್ಡ ಸಾಲಿರುವ 'ಅಬಾಕಸ್' ಪುರಾತನ ಕೂಡು ಕಳೆಯುವ ಲೆಕ್ಕದ ಯಂತ್ರವಾಗಿತ್ತು.

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಟರ್‌ಗಳು ಬಂದವು. ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಮೆಮೊರಿ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಅವತರಿಸಿದವು. ನಾಗಾಲೋಟದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ, ಹತ್ತಾರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬಲ್ಲ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು ಕಾಲಿಟ್ಟವು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಯಂತ್ರಗಳಾಗಿದ್ದ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಜನರ ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ನಲಿದಾಡತೊಡಗಿದೆ.

'ಕಂಪ್ಯೂಟರ್' ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಸಾಕಾರಗೊಂಡಿದ್ದರ ಇತಿಹಾಸ ಇಣುಕಿ ನೋಡಿದರೆ, 'ಎಡಾ ಲವ್ಲೆಸ್' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಅಚ್ಚೊತ್ತಿರುವುದು ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ, ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ವಹಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಅನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಮೇಧಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು ಎಡಾ ಲವ್ಲೆಸ್. ಗಣಕಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕ್ರಮವಿಧಿ

ಅಥವಾ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮಿಂಗ್ ರೂಪಿಸಿದ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಈಕೆಯದ್ದು.

ಎಡಾ ಮೊದಲ ಹೆಸರು ಅಗಾಸ್ತ್ ಎಡಾ ಬೈರನ್. ಮದುವೆ ನಂತರ ಎಡಾ ಲವ್ಲೆಸ್ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬದಲಾಯಿತು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿ ಲಾರ್ಡ್ ಬೈರನ್ ಹಾಗೂ ಗಣಿತಜ್ಞೆ ಅನ್ನಾ ಇಸಬೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಪುತ್ರಿ ಈ ಎಡಾ (ಜನನ: ಡಿ. 10, 1815). ಗಂಡು ಮಗು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದ ಬೈರನ್, ಎಡಾ ಹುಟ್ಟಿದ ಒಂದೇ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹೇಳದೆ ಕೇಳದೆ ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿ ದೂರ ಹೋದ. ಅನ್ನಾ ಮಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ತಾಯಿ ಮನೆಗೆ ಮರಳಿದಳು. ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ ಎಡಾ ಪದೇಪದೇ ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೀಡಾಗುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಮಗುವಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಆರೈಕೆ ತೋರಿಸಿದ್ದು ಅಜ್ಜಿ. ಅನ್ನಾಳದ್ದು ಸಿರಿವಂತ ಮನೆತನ. ಮದುವೆ ಮುಂದು ಬಿದ್ದು ಭ್ರಮನಿರಸನಕ್ಕೊಳಗಾದ ಅನ್ನಾ ಮಗಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ಆಸೆ ತೋರತೊಡಗಿದಳು. ಗಣಿತ ಮತ್ತು ತರ್ಕವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ಮಗಳಿಗೆ ಪಾಠ ಮಾಡುವಂತೆ ಮನೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ (ಟ್ಯೂಟರ್ಸ್) ತಾಕೀತು ಮಾಡಿದ್ದಳು.

ಗಣಿತದ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿದ್ದ ಮೇರಿ ಸೊಮರ್ವಿಲ್ (ಈಕೆ ಕೂಡ ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಭಾವಂತೆ. ಗಣಿತ

ಮತ್ತು ಖಗೋಳವಿಜ್ಞಾನ ಓದಿದವಳು) ಎಡಾಳಿಗೆ ಆಪ್ತ ಸ್ನೇಹಿತೆಯಾದಳು. ಅವಳೊಡನೆ ಗಣಿತದ ಕಷ್ಟಕರ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಎಡಾಳ ಬಹು ಇಷ್ಟದ ಹವ್ಯಾಸವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು.

17ನೇ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಎಡಾಗೆ ಮೇರಿ ಸೊಮರ್ವಿಲ್‌ನಿಂದಾಗಿ ಕೇಂಬ್ರಿಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಆಗಿದ್ದ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಬ್ಯಾಬೇಜ್‌ನ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು. ಎಡಾ ಮತ್ತು ಅವಳಮ್ಮ ಇಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಗಣಿತದಡೆಗಿದ್ದ ಅಪರಿಮಿತ ಆಸಕ್ತಿ ಕಂಡ ಬ್ಯಾಬೇಜ್, ತಾನು ತಯಾರಿಸಿದ 'ಡಿಫರೆನ್ಸ್ ಎಂಜಿನ್' ನೋಡಲು ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದ. ಉದ್ಘುರ್ದದ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುವ ಪುಟ್ಟ ಯಂತ್ರದ ಅಚ್ಚಿದು. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬರೀ ತಪ್ಪುಗಳೇ ನುಸುಳಿದ್ದವು. ಎಡಾಗೆ ಅಂಥ ಯಂತ್ರದ ಕಲ್ಪನೆ ಬೆರಗು ಮಾಡಿಸಿತ್ತು. ಆಕೆ ಆ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದಳು.

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಶ್ರಮವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವ ಯಂತ್ರಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಆವಿಷ್ಕಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಎಡಾ ಮತ್ತು ಅವಳ ತಾಯಿ ಅಂಥ ಯಂತ್ರಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಬಗೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವುಗಳಿದ್ದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಕಾಶವೇ